

Vlaams
Parlement

ingediend op **594** (2020-2021) – Nr. 2
28 januari 2021 (2020-2021)

Amendementen

op het ontwerp van decreet

betreffende de onderwijsdoelen
voor de tweede en de derde graad
van het secundair onderwijs
en diverse andere verwante maatregelen

Documenten in het dossier:
594 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Erratum

verzendcode: OND

AMENDEMENT Nr. 1

**voorgesteld door Johan Danen, Hannelore Goeman
en Elisabeth Meuleman**

Hoofdstuk 4/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 4/1, dat bestaat uit een artikel 23/1, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 4/1. Praktijkcommissie

Art. 23/1. De Vlaamse minister, bevoegd voor Onderwijs, richt een of meerdere praktijkcommissies op om, na één schooljaar, aan dit decreet desgevallend bijstellingen voor te stellen aan de eindtermen tweede graad in de tso/kso doorstroomfinaliteit, tso/kso dubbele finaliteit en bso arbeidsmarktgerichte finaliteit, op grond van de praktische implementatie van voormelde eindtermen. Daarnaast kan de betrokken praktijkcommissie aanpassingen voorstellen aan de (specifieke) eindtermen derde graad in de tso/kso doorstroomfinaliteit, tso/kso dubbele finaliteit en bso arbeidsmarktgerichte finaliteit zoals ontworpen in voorliggend decreet.

De praktijkcommissie zal evenwichtig samengesteld worden, waarbij in elk geval ook directies en vakleerkrachten van kso-, tso- en bso-scholen zullen vertegenwoordigd zijn.

Binnen de schoot van die praktijkcommissie worden in consensus de bevoegdheden duidelijk omschreven, evenals de scope en draagwijdte van die adviesbevoegdheid."

VERANTWOORDING

Een meer gedetailleerde beschrijving van de samenstelling en de bevoegdheden van de praktijkcommissie is van belang.

Directies kennen de problematiek en de sterktes van hun leerlingen; zij zijn gewoon het overzicht te houden over de algemene vorming en de specifieke vorming en hebben ook inzicht in datgene wat binnen de onderwijsregelgeving mogelijk is. De vakleerkrachten hebben zicht op de haalbaarheid van de technische vakken.

Duidelijk omschreven bevoegdheden, ook over de scope en draagwijdte van het advies ten aanzien van de regelgever, zijn nodig om het onderwijsveld gerust te stellen dat die praktijkcommissie geen schijnmaneuver is om de huidige onvrede te kanaliseren maar een echt voorbeeld van participatieve beleidsevaluatie en bijsturing.

AMENDEMENT Nr. 2

**voorgesteld door Koen Daniëls, Jo Brouns, Jean-Jacques De Gucht,
Arnout Coel, Loes Vandromme en Kathleen Krekels**

Bijlage 1

EINDTERMEN TWEEDE GRAAD DOORSTROOMFINALITEIT

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje, tussen de zinsnede "sexting," en het woord "loverboys" de zinsnede "sextortion," invoegen.

VERANTWOORDING

Op basis van vastgestelde fenomenen bij jongeren is het wenselijk om naast de reeds opgesomde risicovolle fenomenen zoals sexting, tienerpooiers, gebruik van verslavende middelen, onrealistische verwachtingen door beeldvorming, sociale druk, ook sextortion of seksuele afpersing op te nemen. Slachtoffers worden overhaald om intieme beelden van zichzelf met een onbekende te delen. Achteraf dreigt de afperser de beelden openbaar te maken als het slachtoffer niet met geld over de brug komt. Helaas neemt dit fenomeen sterk toe. Om jongeren ook hier tegen te beschermen, is het belangrijk dat sextortion wordt opgenomen.

AMENDEMENT Nr. 3

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Arnout Coel, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 1

EINDTERMEN TWEDE GRAAD DOORSTROOMFINALITEIT

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje het woord "loverboys" vervangen door het woord "tienerpooiers".

VERANTWOORDING

Organisaties die zich inzetten ter voorkoming van uitbuiting van jonge en kwetsbare jongeren wijzen op de misleidende werkmethodes van tienerpooiers en mensenhandelaars. Het begrip 'loverboy' heeft een positieve bijklank omdat het woord 'love' erin verwerkt zit. Tevens heerst steeds meer consensus om daders van mensenhandel die jongeren (seksueel) uitbuiten, niet langer te benoemen met de misleidende en eufemistisch klinkende term 'loverboys', maar om in plaats daarvan gebruik te maken van de accuratere term 'tienerpooiers'. Om die reden is het aanbevolen het begrip loverboys te wijzigen in het begrip tienerpooiers.

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door Koen Daniëls, Jo Brouns, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Loes Vandromme en Kathleen Krekels

Bijlage 2

EINDTERMEN TWEEDE GRAAD DUBBELE FINALITEIT

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje, tussen de zinsnede "sexting," en het woord "loverboys" de zinsnede "sextortion," invoegen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 2

EINDTERMEN TWEEDE GRAAD DUBBELE FINALITEIT

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje het woord "loverboys" vervangen door het woord "tienerpooiers".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door Koen Daniëls, Jo Brouns, Jean-Jacques De Gucht, Annabel Tavernier, Loes Vandromme en Kathleen Krekels

Bijlage 3

EINDTERMEN TWEEDE GRAAD ARBEIDSMARKTFINALITEIT

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

- 1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje, tussen de zinsnede "sexting," en het woord "loverboys" de zinsnede "sextortion," invoegen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Annabel Tavernier, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 3

EINDTERMEN TWEEDE GRAAD ARBEIDSMARKTFINALITEIT

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid

Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.

- 1.7 De leerlingen analyseren aan de hand van concrete situaties verschillende weerbare reacties op handelingen die in strijd zijn met de seksuele gezondheid en integriteit.

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

In het tweede streepje het woord "loverboys" vervangen door het woord " tienerpooiers".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Jo Brouns en Arnout Coel

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE
STUDIERICHTINGEN

Domein STEM

Domeingebonden doorstroomfinaliteit tso

In titel a) het woord "wetenschappen" vervangen door de zinsnede "STEM-wetenschappen".

VERANTWOORDING

Bij de opmaak van de matrix secundair onderwijs werd zowel in de tweede graad tso Biotechnische wetenschappen als in de derde graad Biotechnologische en chemische wetenschappen ondergebracht in de domeingebonden doorstroomfinaliteit van drie verschillende domeinen, namelijk bij STEM, bij Land- en tuinbouw en bij Voeding en horeca.

De leerlingen in de eerste graad met dit profiel, kunnen vanaf 1 september 2021 onder meer doorstromen naar de studierichting (in de domeingebonden doorstroomfinaliteit) Biotechnische wetenschappen tso tweede graad en vervolgens naar Biotechnologische en chemische wetenschappen tso derde graad. Dit kunnen ze in drie verschillende domeinen, zoals hierboven aangehaald.

Deze studierichting, meer bepaald in het domein Land- en tuinbouw en in het domein Voeding en horeca, zou echter nauwelijks nog gericht zijn naar levenswetenschappen en vooral naar technologie en engineering (het domein STEM) en dit via de keuze van de specifieke eindtermen die voor de drie domeinen dezelfde zijn en vooral gericht zijn naar het STEM-domein. Diepgaande kennis in biologie, chemie, de onderzoeksmethode en labowerk zouden bijgevolg onvoldoende aanwezig zijn waardoor de component biotechnologie zou verdwijnen. Het leerlingenprofiel 'levenswetenschappen' dreigt hierdoor volledig te verdwijnen in het secundair onderwijs. Om die reden wordt bovenvermelde aanpassing voorgesteld.

AMENDEMENT Nr. 9

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE STUDIERICHTINGEN

Domein STEM

Dubbele finaliteit tso

g) binnenvaarttechnieken

11. Fysica

De zinsneden "11.13 Toegepaste fysica: toegepaste elektriciteit en elektronica" en "11.14 Toegepaste fysica: toegepaste mechanica" schrappen.

VERANTWOORDING

De International Maritime Organization (IMO) verplicht alle vlaggenstaten, inclusief België, om te voldoen aan de International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW). De Federale Overheidsdienst (FOD) Mobiliteit auditeert de opleidingen Maritieme Technieken Dek en Motoren in de maritieme scholen dan ook jaarlijks om te beoordelen of deze nog voldoen aan de internationale vereisten om rechtmatig STCW-certificaten te mogen afleveren.

Een gelijklopende redenering gaat op voor de binnenvaartopleiding. Ook het Departement Mobiliteit en Openbare Werken zal audits uitvoeren om te waarborgen dat de afgeleverde vaarbevoegdheidsbewijzen en andere binnenvaartgerelateerde certificaten voldoen aan de nieuwe, veeleisende Europese standaarden die van kracht worden in januari 2022.

In de curricula, waardoor ze voldoen aan de internationale standaarden, komen de onderdelen 'Toegepaste elektriciteit en elektronica' en 'Toegepaste Mechanica' aan bod in drie alternatieve blokken met daarin telkens een verzameling specifieke leerdoelen. Deze blokken hebben voor de drie betrokken studierichtingen dezelfde naam, maar worden wel anders ingevuld naargelang de (inter)nationale vereisten die geldig zijn voor de richting in kwestie. Zo zal bijvoorbeeld het blok 'Scheepsuitrusting' een ruimere invulling krijgen bij 'Maritieme Technieken Motoren' dan bij 'Maritieme Technieken Dek' of 'Binnenvaarttechnieken', waar de 'nautische wetgeving en regelgeving' dan weer veel uitgebreider behandeld worden.

De drie blokken omvatten competenties inzake:

- nautische veiligheid en beveiliging (onder meer noodprocedures, EHBO, brandpreventie, de International Ship and Port Facility Secure Code enzovoort);
- nautische wetgeving en regelgeving (onder meer internationale en nationale scheepvaartregels, milieunormen, deontologie, binnenvaartreglementering enzovoort);
- scheepsuitrusting (onder meer scheepsapparatuur, werktuigkunde, specifieke instrumenten en uitrusting enzovoort).

Het schrappen van de specifieke eindtermen 11.13 en 11.14 creëert de noodzakelijke ruimte om deze gespecialiseerde competenties te realiseren.

■

AMENDEMENT Nr. 10

voorgesteld door Koen Daniëls, Jo Brouns, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Loes Vandromme en Arnout Coel

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE STUDIERICHTINGEN

Domein STEM

dubbele finaliteit tso

m) Elektrotechnieken

11. Fysica

De zinsnede "11.14 Toegepaste fysica: toegepaste mechanica" schrappen.

VERANTWOORDING

De specifieke eindtermen van de studierichtingen tweede en derde graad technisch secundair onderwijs (tso) Elektrotechnieken worden aangepast door de schrapping van één onderdeel binnen het wetenschapsdomein van de toegepaste fysica, met name toegepaste mechanica (11.14).

In de matrix van de studierichtingen secundair onderwijs wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen drie structuuronderdelen: Mechanische technieken, Elektrotechnieken en Elektromechanische technieken.

Bij onderzoek van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) van opleidingen hoger onderwijs waarnaar leerlingen logisch doorstromen, is geen enkele DLR gevonden met betrekking tot mechanica. Tevens is er geen enkele logische doorstroom gevonden met betrekking tot mechanica naar opleidingen hoger onderwijs op basis van domeinspecifieke leerresultaten voor het structuuronderdeel derde graad tso Elektrotechnieken. Tevens maakt mechanica geen deel uit van de beroepsprofielen onderliggend aan de studierichtingen Elektrotechnieken tweede en derde graad.

AMENDEMENT Nr. 11

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE STUDIERICHTINGEN

Domein STEM

Dubbele finaliteit tso

r) Maritieme technieken dek

11. Fysica

De zinsneden "11.13 Toegepaste fysica: toegepaste elektriciteit en elektronica" en "11.14 Toegepaste fysica: toegepaste mechanica" schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 9.

AMENDEMENT Nr. 12

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Jo Brouns en Kathleen Krekels

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE STUDIERICHTINGEN

Domein STEM

Dubbele finaliteit tso

s) Maritieme technieken motoren

11. Fysica

De zinsneden "11.13 Toegepaste fysica: toegepaste elektriciteit en elektronica" **en** "11.14 Toegepaste fysica: toegepaste mechanica" **schrappen.**

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 9.

AMENDEMENT Nr. 13

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Jo Brouns en Annabel Tavernier

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE STUDIERICHTINGEN

Domein Kunst en creatie

Domeingebonden doorstroomfinaliteit kso

a) Architecturale vorming

11. Fysica

De zinsnede "11.11 Gevorderde fysica: bouwkunde" **schrappen.**

VERANTWOORDING

Leerlingen kiezen voor het kunstsecundair onderwijs (kso) omwille van de artistieke en creatieve benadering van architectuur. Leerlingen met een technische aanleg kiezen veeleer voor een opleiding binnen het domein STEM zoals Bouw- en houttechnieken in de doorstroomfinaliteit of Bouwtechnieken in de dubbele finaliteit. In het kso wordt in alle structuuronderdelen met architectuur de klemtoon gelegd op het artistiek-creatieve aspect van ontwerpen en vormgeving. Leerlingen onderzoeken alle aspecten van ontwerp: esthetica, ergonomie, evenwicht, duurzaamheid. De technische eigenschappen van materialen komen beperkt aan bod.

AMENDEMENT Nr. 14

voorgesteld door Koen Daniëls, Jo Brouns, Jean-Jacques De Gucht, Kathleen Krekels, Loes Vandromme en Annabel Tavernier

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE
STUDIERICHTINGEN

Domein Kunst en creatie

Dubbele finaliteit kso

g) Architectuur en interieur

11. Fysica

De zinsnede "11.17 Toegepaste fysica: toegepaste bouwkunde" schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 13.

AMENDEMENT Nr. 15

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Jo Brouns en Arnout Coel

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE
STUDIERICHTINGEN

Domein Land- en tuinbouw

Domeingebonden doorstroomfinaliteit tso

a) Biotechnologische en chemische wetenschappen

Punt 11 en punt 12 vervangen door wat volgt:

“11 *Fysica*
11.1 *Uitgebreide fysica*
12 *STEM*
12.3 *Onderzoeksvaardigheden wetenschappen*
12.4 *Labo*”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 8.

AMENDEMENT Nr. 16

voorgesteld door Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht, Karolien Grosemans, Jo Brouns en Arnout Coel

Bijlage 7

KOPPELING VAN DE ONDERDELEN VAN WETENSCHAPSDOMEINEN AAN DE
STUDIERICHTINGEN

Domein Voeding en horeca

Domeingebonden doorstroomfinaliteit tso

a) Biotechnologische en chemische wetenschappen

Punt 11 en punt 12 vervangen door wat volgt:

“11 *Fysica*
11.1 *Uitgebreide fysica*
12 *STEM*
12.3 *Onderzoeksvaardigheden wetenschappen*
12.4 *Labo*”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 8.

